Om könsroller 1 – Tusen gånger starkare

SO, svenska - Ämnesövergripande, Årskurs 7-9

Del 1 av 3 i Om könsstereotyper i reklam och skolan

Syfte

Filmen utgör ett bra underlag till att fundera och diskutera kring frågor om kön och jämställdhet. Eleverna utvecklar samtidigt språket genom att tänka, samtala och lära av varandra.

Bifogad video: https://www.youtube.com/embed/BY1XlXLJOlw?feature=oembed

Läraren reflekterar

Både killar och tjejer brukar uppskatta filmen, vilket är en förutsättning om eleverna ska få ut något av den efterföljande diskussionen. Eftersom filmen målar upp en konflikt mellan könen är det viktigt att läraren i sina frågor inte ”skapar” motsättningar mellan könen. Om klassen hamnar i diskussioner som blir destruktiva måste läraren avbryta och påtala att det inte är något av könens ”fel” om det råder maktobalans i klassrummet. Det är lärarens ansvar att se till det råder en vi-känsla och att alla blir behandlade rättvist, oavsett kön.

Metod och diskussionsfrågor

Jag brukar inleda med att låta eleverna parvis prata om hur klimatet i klassen är, hur lärarna bemöter eleverna, vad eleverna gör på rasterna och så vidare. Därefter berättar jag att vi ska se en film som handlar om hur en person vänder upp och ned på en hel klass.

Visa filmen.

När eleverna ska diskutera filmen görs det enligt EPA (enskilt – fundera en stund), parvis (diskutera) och alla (där tillfrågas paren hur de resonerat). Vi jobbar med ett område i taget. Tempot och koncentrationen blir ofta bättre om diskussionen varieras flera gånger under lektionen. Frågorna är hämtade från filmhandledningen från SFI , men några är reviderade och några frågor har tillkommit. Jag har kategoriserat dem så att det blir enklare för eleverna att jobba med frågorna. Efter genomförda samtal brukar jag läsa valda delar ur filmhandledningen som ger en fördjupad analys.

Sammanfatta och återberätta

- Vad handlar berättelsen om?
- Vad försöker den förklara för oss?
- Prata om de viktigaste personerna och deras roll i filmen. Hur hänger de olika personerna ihop och hur påverkar de varandra? (Saga, Signe, Mimmi, Ludde, läraren)
- Vilken är huvudkonflikten i berättelsen? (Vad är problemet)

I filmen – under ytan

- Innan Saga kommer är det ganska lugnt i klassen. När Saga försvinner från klassen verkar balansen åter skapas. Vilken balans är det?
- Det man inte lider av är ju inget problem, hävdar Mimi, när hon funderar kring hur pojkar och flickor är och tillåts vara i skolan. Håller du med henne?
- Vad är det som gör att Saga är så uppriktig och ifrågasättande?
- Vad är det som gör att hon hamnar utanför statusordningen i klassen?

CC BY NC SA

- Varför tvingas Saga bort från skolan?

Budskap (vad vill den som gjort filmen säga, egentligen?)

- Vilket budskap har filmen?

Personanalys – Signe

- Hur förändras Signe?
- Vad har Signe lärt sig?
- Vilken betydelse hade Saga för henne?
- Hur hade Signes liv sett ut om inte Saga kommit till klassen?

Utanför filmen

- Känner ni igen er i filmen? Är det så i er klass eller på er skola?
- Fördelar lärarna ordet rättvist mellan killar och tjejer?
- Är varje försök att säga sanningen på en skola eller arbetsplats dömt att misslyckas?
- Känner du till någon berättelse där hjälten dör eller försvinner för att ge övriga kraft att fortsätta jobba vidare i hjältens anda?
- Hur skapas bilden av vad som är pojkigt och flickigt?

Mina reflektioner efter lektionen

När jag genomförde lektionen senast (i en sjua) märkte jag, trots bra diskussioner, att eleverna inte kom vidare i sina tankar kring orsakerna till att de själva och många andra delar upp många prylar, intressen, färger, egenskaper och så vidare i typiska kill- och tjejsaker. *Det bara är så*, var det många som sa. Jag försökte leda in elevernas tankar med frågor om hur många reklamfilmer och bilder ser ut, men vi kom inte vidare. Jag tvingades tänka om till nästa lektion. Vi blev barn på nytt och bläddrade i leksakskatalogen. Läs fortsättningen här. Därefter analyserades H&M-katalogen, del 3 .

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig i tal och skrift. (sv)
Kunskaper om sociala, ekonomiska, politiska, rättsliga och mediala förhållanden och strukturer i samhället. (sh)

Centralt innehåll

Olika former av samtal. Att delta aktivt, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, lyssna, ställa frågor och föra resonemang, samt formulera och bemöta argument. (sv)
Människors identiteter, ekonomiska resurser och möjligheter i samhället och hur dessa kan påverkas av bland annat socioekonomisk bakgrund, kön, ålder och etnicitet. Begreppen makt, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. (sh)

Betygskriterier

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang. (sv)

CC BY NC SA

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om förhållanden och strukturer i samhället. Eleven beskriver **komplexa** samband inom och mellan olika samhällsstrukturer. Eleven för **välutvecklade** resonemang om hur individer och grupper kan påverka och påverkas av förhållanden och strukturer i samhället. (sh)

CC BY NC SA